

Tilinpäätöstiedote
2016

STOCKMANN

STOCKMANN Oyj Abp, Tilinpäätöstiedote 15.2.2017 klo 8.00 EET

Liiketulos takaisin voitolliseksi – vuoden 2016 oikaistu liikevoitto parani 48,7 miljoonalla eurolla

Loka–joulukuu 2016:

- Konsernin liikevaihto oli 388,4 miljoonaa euroa (420,0 miljoonaa euroa).
- Liikevaihto jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla laski 6,5 prosenttia.
- Suhteellinen myyntikate kasvoi 53,5 prosenttiin (51,0 prosenttia).
- Oikaistu liiketulos oli 36,5 miljoonaa euroa (18,5 miljoonaa euroa).
- Raportoitu liikevoitto oli 33,8 miljoonaa euroa (4,3 miljoonaa euroa).

Tammi–joulukuu 2016:

- Konsernin liikevaihto oli 1 303,2 miljoonaa euroa (1 434,8 miljoonaa euroa).
- Liikevaihto jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla laski 4,1 prosenttia.
- Suhteellinen myyntikate kasvoi 53,4 prosenttiin (50,6 prosenttia).
- Oikaistu liiketulos oli 20,2 miljoonaa euroa (-28,5 miljoonaa euroa).
- Raportoitu liikevoitto oli 17,6 miljoonaa euroa (-52,5 miljoonaa euroa).
- Osakekohtainen tulos oli -0,33 euroa (-1,24 euroa).

- Hobby Hall, joka myytiin 31.12.2016, sisältyy vuoden 2016 tuloslaskelmassa Stockmann Retail -segmenttiin.

- Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi. Tilinpäätöstiedotteen kommentit viittaavat ainoastaan jatkuviin toimintoihin.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden 2016 tuloksesta ei makseta osinkoa.

Vuoden 2017 näkymät:

Stockmann arvioi konsernin vuoden 2017 liikevaihdon laskevan myymäläverkoston ja tuotevalikoiman muutosten takia. Oikaistun liikevoiton odotetaan paranevan vuoteen 2016 verrattuna. Normaalisti kausivaihtelusta johtuen ensimmäisen vuosineljänneksen liiketulos tulee olemaan negatiivinen.

AVAINLUKUJA

Jatkuvat toiminnot	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihto, milj. euroa	388,4	420,0	1 303,2	1 434,8
Suhteellinen myyntikate, prosenttia	53,5	51,0	53,4	50,6
Liiketulos, milj. euroa	33,8	4,3	17,6	-52,5
Oikaistut liiketulokset*, milj. euroa	2,6	14,2	2,6	24,0
Oikaistu liiketulos (EBIT), milj.euroa	36,5	18,5	20,2	-28,5
Oikaistu liiketulos ennen poistoja (EBITDA), milj.euroa	51,9	37,9	79,4	43,4
Nettorahoituskulut, milj. euroa	9,1	7,2	23,1	21,2
Tulos ennen veroja, milj. euroa	24,7	-2,9	-5,5	-73,7
Katsauskauden tulos, milj. euroa	22,4	-19,1	-18,2	-88,9
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, euroa	0,29	-0,27	-0,33	-1,24
Henkilöstö, keskimäärin	8 422	10 151	9 006	10 763
Jatkuvat ja lopetetut toiminnot	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Osakekohtainen nettotulos, laimentamaton, euroa	0,36	-1,26	-0,12	-2,43
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	96,1	97,0	41,5	17,2
Investoinnit, milj. euroa	14,7	16,5	44,2	53,4
Oma pääoma/osake, euroa			14,99	14,53
Nettovelkaantumisaste, prosenttia			68,3	72,1
Omavaraisuusaste, prosenttia			48,3	46,1
Osakkeiden määrä, laimentamaton, painotettu keskiarvo, 1 000 kpl			72 049	72 049
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia			1,8	-7,6

* Liiketulokseen vaikuttavat oikaistut olivat 2,6 miljoonaa euroa vuonna 2016 ja ne liittyivät pääasiassa ICT-ulkoistuksiin (2015: 24,0 miljoonaa euroa, liittyen Akateemiseen Kirjakauppaan, Seppälään, Oulun tavaratalon sulkemiseen ja muihin uudelleenjärjestelykuluihin). Veroihin ja rahoituskuluihin vaikuttavat oikaistut olivat 9,7 miljoonaa euroa (21,8 miljoonaa euroa).

Stockmann on muuttanut raportoinnissa käyttämäänsä terminologiaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) antamien ohjeiden mukaisesti. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja käytetään kuvaamaan paremmin liiketoiminnan kehitystä ja helpottamaan vertailuja tilikausien välillä. Toisesta vuosineljänneksestä 2016 alkaen aiemmin käytetty termi ”ilman kertaluonteisia eriä” on korvattu termillä ”oikaistu” ja sen seurauksena ”liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä” on korvattu termillä ”oikaistu liiketulos (EBIT)”. Vastaavasti ”oikaistu EBITDA” on laskettu oikaistusta liiketuloksesta ilman poistoja.

Stockmann käyttää termiä ”jatkuvat tuote- ja liiketoiminta-alueet”, mikä viittaa toimintaan, joihin eivät kuulu Venäjän vähittäiskauppaliiketoiminta (Stockmann ja Lindex), Seppälä, Hobby Hall, Stockmann Beauty, lentokenttämyymälä eivätkä tuotealueet, joista Stockmann on luopunut tavaratalois- sa (elektronikka, kirjat, urheiluvälineet, lelut ja lemmikkieläintarvikkeet). Vaihtoehtoisina tunnuslukuina käytetään myös myyntikatetta ja suhteellista myyntikatetta. Myyntikate lasketaan vähentämällä liikevaihdosta aineiden ja tarvikkeiden käyttö. Suhteellinen myyntikate lasketaan ilmoittamalla myyntikatteen suhde liikevaihtoon prosentteina.

Toimitusjohtaja Lauri Veijalainen:

Mielestäni vuonna 2016 aikaansaamamme tulosparannus on rohkaiseva saavutus. Konsernin oikaistu liiketulos parani lähes 50 miljoonaa euroa, ja saavutimme positiivisen liiketuloksen kahden vuoden raskaiden tappioiden jälkeen. Parantunut kannattavuutemme on vahvistanut luottamustamme siihen, että olemme oikealla tiellä. Tavaratalojen tarjonta keskittyy nyt muotiin, kauneuteen, ruokaan ja kodin tuotteisiin, ja näitä täydentävät lukuisten houkuttelevien kumppaneiden kahvilat, ravintolat, tuotteet ja palvelut.

Lindex oli edelleen konsernin kannattavin liiketoimintayksikkö vuonna 2016. Yksikön liikevoitto kasvoi 10 miljoonalla eurolla 55 miljoonaan euroon ja ensimmäisellä vuosipuoliskolla se saavutti kaikkien aikojen parhaan myyntinsä. Real Estate jatkoi hyvää kehitystään ja kasvatti liikevoittoaan samalla, kun Stockmannin kiinteistöjen käypä arvo kasvoi. Myös Stockmann Retailin liiketulos parani merkittävästi, noin 20 miljoonaa euroa, mutta oli edelleen negatiivinen. Tavaratalot paransivat tulostaan erityisesti vuoden viimeisen neljänneksen aikana, jolloin liikevoitto oli 14 miljoonaa euroa eli vakaasti positiivinen. Toiminnan kustannukset laskivat merkittävästi tehokkuusohjelmasta johtuen ja myyntikate parani. Meillä on vielä paljon tehtävää, jotta tavarataloliiketoiminta käännetään kannattavaksi vuoden 2018 loppuun mennessä, mutta luotan siihen, että tämä tavoite voidaan saavuttaa suunnitellusti.

Stockmann avaa maaliskuussa täysin uuden tavaratalon Tapiolaan. Panostamme inspiroivien asiakaskokemusten tarjoamiseen, kymmeniä uusia merkkejä sisältäviin houkutteleviin ja laadukkaisiin valikoimiin ja erinomaiseen asiakaspalveluun. Lisäämme edelleen vauhtia saavuttaaksemme käännöksen ja lunastaaksemme asiakaslupauksemme sekä tarjotaksemme lisää syitä tulla ostoksille tavarataloihimme.

Strategia

Stockmann-konserni keskittyy kehittämään vähittäiskauppaa ja kiinteistöliiketoimintaa tavaratalokiinteistöissään Suomessa ja Baltiassa sekä Lindex-muotiketjun kehittämiseen ja laajentamiseen. Stockmann Retail ja Real Estate toimivat tiiviissä yhteistyössä, kun taas Lindexiä kehitetään itsenäisenä osana konsernia.

Stockmann luopui strategiansa mukaisesti useista kannattamattomista liiketoiminnoista ja tuotealueista sekä pienensi tavarataloverkoston ja myyntipinta-alaa vuoden 2016 aikana. Venäjän tavaratalotoiminnan myynti saatettiin päätökseen helmikuussa ja Hobby Hallin myynti vuoden lopussa. Stockmann harkitsee Pietarin Nevsky Centre -kauppakeskuksen myymistä. Mahdollisen myynnin selvitystyö on kesken.

Stockmann jatkaa muotiin, kauneuteen, ruokaan ja kodin tuotteisiin keskittyvän valikoimaansa kehittämistä, parantaa palvelujaan ja investoi tavaratalotilojensa uudistamiseen voidakseen tarjota entistä paremman asiakaskokemuksen. Uusi tavaratalo avataan vuokratiloissa Tapiolassa maaliskuussa 2017.

Uusi Stockmann-verkkokauppa julkaistiin vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Verkkokauppa toimii uudella alustalla, ja kauppaan tulee vaihteittain useita uusia ominaisuuksia, kuten tavaratalotuotteiden saatavuuden näyttäminen verkkokaupassa ja lisää toimituspaikkavaihtoehtoja. Uusi Hullut Päivät -verkkokauppa lanseerattiin kampanjan käynnistyessä lokakuussa 2016. Vuoden aikana siirryttiin entistä digitaaliseen, asiakastietoihin perustuvaan markkinointiin. Myös monikanavaista ostamista tukevien digitaalisten palveluiden kehittämistä jatkettiin.

Tehokkuusohjelma

Stockmann käynnisti helmikuussa 2015 tehokkuusohjelman, jonka tavoitteena olivat 50 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Tavoitteen mukaiset säästöt näkyivät tuloksessa vuoden 2016 loppuun mennessä. Tehokkuusohjelman toimenpiteet sisälsivät Stockmannin tukitoimintojen uudistamisen ja henkilöstömäärän pienentämisen, tavarantoimittajien ehtojen uudelleenneuvotteluita ja myymälätilan vapauttamista Stockmannin omalta tavaratalotoiminnalta ulkopuolisille vuokralaisille. Kesällä 2016 käynnistettiin uusia säästötoimia, joiden seurauksena tukitoiminnoista vähentyi noin 300 työpaikkaa. Näillä toimenpiteillä saavutetaan vuonna 2017 noin 20 miljoonan euron vuosittaiset lisäsäästöt.

Stockmannin uusi, pitkälle automatisoitu jakelukeskus otettiin käyttöön toukokuussa 2016, ja toimintaa on vähitellen viety kohti täyttä kapasiteettia. Uusi jakelukeskus tehostaa toimintaa, nopeuttaa toimitusaikoja asiakkaille ja tuo noin 5,5 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt verrattuna vuoteen 2014. Säästöt saavutetaan pääosin vuonna 2017. Vuoden 2016 siirtymäkauden aikana Stockmann Retailin logistiikkakustannukset kasvoivat noin 2 miljoonaa euroa johtuen päällekkäisistä vuokra- ja muista kustannuksista.

Stockmann allekirjoitti marraskuussa viisivuotisen yhteistyösopimuksen Tech Mahindran kanssa, jonka mukaisesti osa Stockmannin ICT-palveluiden tuottamisesta siirtyi kumppanille. Stockmann keskitti Tech Mahindralla yli 20 toimittajan eri maissa tuottamat sovellusten ylläpito- ja kehityspalvelut. Noin 30 työntekijää Stockmannin ICT-toiminnosta siirtyi liikkeenluovutuksessa 1.1.2017 Tech Mahindran palvelukseen. Muutosten tavoitteena on alentaa Stockmannin vuotuisia tietohallintokustannuksia noin 4 miljoonalla eurolla vuodesta 2018 alkaen. Muutosten takia Stockmann kirjasi 2,3 miljoonan euron kertaluontoisen erän neljännen vuosineljänneksen tulokseen vuonna 2016.

Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Stockmannin Oulun tavaratalo suljettiin tammikuun 2017 lopussa. Päätös sulkemisesta tehtiin keväällä 2015.

Liikevaihto ja tulos jatkuviissa toiminnoissa

Yleinen taloudellinen tilanne pysyi edelleen epävarmana Stockmannin päämarkkina-alueilla vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Suomessa kuluttajien luottamus parani kohti vuoden loppua ja vähittäiskaupan markkinatilanne alkoi kääntyä hieman parempaan suuntaan. Suomen muotimarkkinat laskivat 1,7 prosenttia vuonna 2016 (lähde: TMA). Ruotsissa muotimarkkinoiden kasvu hidastui vuoden loppua kohden ja kasvua oli tammi-joulukuussa yhteensä 0,4 prosenttia (lähde: Stilindex). Vähittäiskaupan markkinat paranasivat Baltian maissa, joskin kilpailu on lisääntynyt erityisesti Virossa.

Stockmann-konsernin liikevaihto tammi-joulukuussa oli 1 303,2 miljoonaa euroa (1 434,8 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 4,1 prosenttia. Muotiketju Seppälän liikevaihto sisältyy vuoden 2015 vertailulukuihin myyntipäivään 1.4.2015 asti.

Liikevaihto Suomessa oli 631,9 miljoonaa euroa (743,2 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 8,1 prosenttia. Liikevaihto ulkomailla oli 671,3 miljoonaa euroa (691,6 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 0,5 prosenttia.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,3 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa), jotka muodostuivat kirjojen logistiikkayhtiön Kirjavälityksen ja Espoon Friisinkeskuksen liikekiinteistön osakkeiden myynnistä.

Konsernin tammi-joulukuun liiketoiminnan myyntikate oli 695,7 miljoonaa euroa (725,6 miljoonaa euroa) ja suhteellinen myyntikate oli 53,4 prosenttia (50,6 prosenttia). Suhteellinen myyntikate kasvoi sekä Stockmann Retailissa että Lindexissä.

Oikaistut toiminnan kulut laskivat 65,9 miljoonaa euroa ja olivat 616,3 miljoonaa euroa (682,2 miljoonaa euroa). Lasku johtui säästötoimenpiteistä kaikissa yksiköissä osana tehokkuusohjelmaa. Toiminnan kuluihin sisältyy 2,6 miljoonaa euroa (24,0 miljoonaa euroa) oikaisuja, jotka liittyivät pääosin päätökseen ulkoistaa osa Stockmannin ICT-palveluista.

Oikaistu liiketulos ennen poistoja (EBITDA) oli 79,4 miljoonaa euroa (43,3 miljoonaa euroa). Poistot pienenevät 59,2 miljoonaan euroon (71,9 miljoonaa euroa). Tämä oli seurausta vähentyneistä investoinneista sekä Nevsky Centre -kauppakeskuksen uudelleenluokittelemisesta sijoituskiinteistöksi.

Vuoden 2016 oikaistu liiketulos kasvoi ja oli 20,2 miljoonaa euroa (-28,5 miljoonaa euroa). Raportoitu liiketulos oli 17,6 miljoonaa euroa (-52,5 miljoonaa euroa). Kaikki yksiköt paransivat liikelukuksiaan.

Stockmann-konsernin neljännen vuosineljänneksen (loka-joulukuun) liikevaihto oli 388,4 miljoonaa euroa (420,0 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 6,5 prosenttia.

Neljännen vuosineljänneksen liikevaihto Suomessa oli 201,6 miljoonaa euroa (223,8 miljoonaa euroa). Liikevaihto ulkomailla oli 186,9 miljoonaa euroa (196,2 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 3,8 prosenttia.

Liiketoiminnan myyntikate loka-joulukuussa oli 207,8 miljoonaa euroa (214,1 miljoonaa euroa) ja suhteellinen myyntikate oli 53,5 prosenttia (51,0 prosenttia). Suhteellinen myyntikate kasvoi sekä Stockmann Retailissa että Lindexissä.

Oikaistut toiminnan kulut laskivat tehokkuusohjelman johdosta 20,3 miljoonaa euroa ja olivat 155,9 miljoonaa euroa (176,2 miljoonaa euroa). Kulut laskivat erityisesti pienentyneiden henkilöstökulujen johdosta. Oikaisut olivat 2,6 miljoonaa euroa (14,2 miljoonaa euroa).

Oikaistu liiketulos ennen poistoja (EBITDA) oli 51,9 miljoonaa euroa (37,9 miljoonaa euroa), ja poistot olivat 15,4 miljoonaa euroa (19,4 miljoonaa euroa).

Vuosineljänneksen oikaistu liikevoitto kasvoi ja oli 36,5 miljoonaa euroa (18,5 miljoonaa euroa). Raportoitu liikevoitto oli 33,8 miljoonaa euroa (4,3 miljoonaa euroa). Kasvua oli Stockmann Retail ja Real Estate -yksiköissä.

Tammi-joulukuun nettorahoituskulut olivat 23,1 miljoonaa euroa (21,2 miljoonaa euroa), jotka sisältävät 5,0 miljoonan euroa (3,3 miljoonaa euroa) oikaisuja. Kurssitappiot olivat 1,2 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa).

Tilikauden tulos ennen veroja oli -5,5 miljoonaa euroa (-73,7 miljoonaa euroa).

Verot vuonna 2016 olivat 12,7 miljoonaa euroa (15,1 miljoonaa euroa). Ne koostuivat Lindexin ja muiden tytäryhtiöiden veroista sekä 4,8 miljoonan euron oikaisusta Ruotsin veroviranomaisten verotuksen oikaisupäätöksen johdosta. Vertailuvuoden tuloveroissa oli mukana tappioiden laskennalliset verosaamiset ja verotukseen liittyvistä oikaisupäätöksistä johtuvat oikaisut.

Vuoden 2016 tulos oli -18,2 miljoonaa euroa (-88,9 miljoonaa euroa). Vuoden 2016 nettotulos, joka sisältää lopetetut toiminnot, oli -3,2 miljoonaa euroa (-175,0 miljoonaa euroa). Lopetettujen toimintojen tuloskehitys on kuvattu erillisessä taulukossa tilinpäätöstiedotteen lopussa.

Tilikauden osakekohtainen tulos oli -0,33 euroa (-1,24 euroa) tai -0,12 euroa (-2,43 euroa) sisältäen lopetetut toiminnot. Oma pääoma osaketta kohti oli 14,99 euroa (14,53 euroa).

Liikevaihto ja tulos liiketoimintayksiköittäin jatkuvissa toiminnoissa

Stockmannin liiketoimintayksiköt ja raportoitavat segmentit ovat Stockmann Retail, Real Estate ja Lindex (Fashion Chains). Venäjän tavaratalotoiminnot, jotka olivat osa Stockmann Retailia niiden myymiseen saakka 1.2.2016, on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä. Stockmann on arvostanut 1.1.2015 alkaen omistamansa tavaratalokiinteistöt IAS 16 -standardin mukaisesti käypään arvoon. Nevsky Centre -kauppakeskus on luokiteltu IAS 40 -standardin mukaisesti sijoituskiinteistöksi 1.2.2016 lähtien, koska sitä ei enää käytetä yhtiön omaan liiketoimintaan. Sijoituskiinteistöistä ei tehdä poistoja, mutta kaikki voitot tai tappiot, jotka ovat seurausta muutoksista kiinteistön käyvässä arvossa, kirjataan voitoksi tai tappioksi sille tilikaudelle, jolloin ne aiheutuvat. Lisätietoja löytyy tilinpäätöstiedotteen lopusta kohdasta Laadintaperiaatteet.

Lindex

Lindexin liikevaihto laski tammi-joulukuussa 2,9 prosenttia ja oli 633,2 miljoonaa euroa (652,3 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski vertailukelpoisin valuuttakurssein 1,4 prosenttia tai vertailukelpoisissa myymälöissä 0,5 prosenttia. Myynti kasvoi ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta laski kesän jälkeen johtuen myymälöiden pienemmistä kävijämääristä.

Lindexin suhteellinen myyntikate oli 63,8 prosenttia (62,3 prosenttia). Myyntikate kasvoi pääasiassa varastojen vanhentumiseen liittyvän uudelleenmäärittelyn ja osin myyntihintojen nousun takia.

Toiminnan kulut laskivat 10,5 miljoonaa euroa johtuen Venäjän myymälöiden sulkemisesta ja alentuneista myymäläkustannuksista muilla markkinoilla.

Lindexin vuoden 2016 liikevoitto oli 54,9 miljoonaa euroa (44,6 miljoonaa euroa).

Lindexin liikevaihto laski loka–joulukuussa 7,2 prosenttia 171,3 miljoonaan euroon (184,6 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski vertailukelpoisin valuuttakurssein 4,7 prosenttia tai 4,0 prosenttia vertailukelpoisissa myymälöissä.

Lindexin neljännen vuosineljänneksen suhteellinen myyntikate oli 67,6 prosenttia (62,6 prosenttia). Varastojen vanhentumiseen liittyvä uudellenmäärittely ja korjaus, joka liittyi varastokulujen korjaukseen vuoden 2016 kolmen ensimmäisen neljänneksen osalta, vaikuttivat positiivisesti myyntikatteeseen. Ilman varastokulujen korjausta neljännen vuosineljänneksen suhteellinen myyntikate olisi ollut 65,0 prosenttia (62,6 prosenttia).

Toiminnan kulut kasvoivat 2,3 miljoonaa euroa. Kasvu johtui valuuttakurssimuutoksista Ruotsin kruunun ja euron välillä.

Lindexin liikevoitto oli loka–joulukuussa 19,6 miljoonaa euroa (21,3 miljoonaa euroa).

Vuonna 2015 Muotiketjut-liiketoimintayksikköön kuului myös Seppälä, kunnes se myytiin 1.4.2015. Liiketoimintayksikön liikevaihto oli tammi–joulukuussa 668,4 miljoonaa euroa sisältäen Seppälän liikevaihdon 16,1 miljoonaa euroa. Liiketulos oli 30,5 miljoonaa euroa sisältäen Seppälän liiketuloksen -14,0 miljoonaa euroa.

Stockmann Retail

Stockmann Retailin vuoden 2016 liikevaihto oli 635,7 miljoonaa euroa (740,8 miljoonaa euroa). Lasku johtui pääosin kannattamattomista tuotealueista luopumisesta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 8,6 prosenttia osin tuotevalikoiman muutosten ja myyntipinta-alan pientymisen vuoksi.

Liikevaihto Suomessa oli 548,2 miljoonaa euroa (649,7 miljoonaa euroa), joka sisältää Hobby Hallin liikevaihdon 75,1 miljoonaa euroa. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 9,7 prosenttia. Helsingin lippulaivatavaratalon uudistustyöt, rakennustyöt Tapiolan tavaratalon ympäristössä ja edellisvuotta vähäisempi määrä hintavetoisia kampanjoita vaikuttivat liikevaihtoon negatiivisesti. Tammikuussa 2017 suljetun Oulun tavaratalon liikevaihto laski kohti vuoden loppua ja oli 29,6 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Liikevaihto ulkomailla eli kahdessa tavaratalossa Baltian maissa oli 87,5 miljoonaa euroa (91,1 miljoonaa euroa), mikä oli 13,8 prosenttia (12,3 prosenttia) liiketoimintayksikön kokonaisliikevaihdosta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 1,8 prosenttia.

Suhteellinen myyntikate oli tammi–joulukuussa 40,3 prosenttia (38,1 prosenttia) johtuen tehokkaammista ostoista, vähäisemmästä määrästä hintavetoisia kampanjoita ja tuotealueiden muutoksista.

Toiminnan kulut vuonna 2016 laskivat 51,8 miljoonaa euroa ja olivat 291,2 miljoonaa euroa (343,0 miljoonaa euroa). Lasku johtui tehokkuusohjelmasta, joka vähensi henkilöstö- ja vuokrakuluja.

Yksikön liiketulos oli -49,8 miljoonaa euroa (-72,9 miljoonaa euroa, tai oikaistu liiketulos -68,6 miljoonaa euroa), josta tavaratalotoimintojen osuus oli -44,8 miljoonaa euroa (-67,2 miljoonaa euroa) ja Hobby Hallin osuus -5,0 miljoonaa euroa (-5,7 miljoonaa euroa). Hobby Hall myytiin 31.12.2016. Myyntihinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen.

Stockmann Retailin neljännen vuosineljänneksen liikevaihto oli 207,6 miljoonaa euroa (228,5 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 8,3 prosenttia. Liikevaihto laski eniten Oulun ja Tapiolan tavarataloissa.

Liikevaihto Suomessa oli 179,0 miljoonaa euroa (200,2 miljoonaa euroa), mikä sisältää Hobby Hallin liikevaihdon 22,4 miljoonaa euroa. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 9,9 prosenttia.

Liikevaihto ulkomailla oli 28,6 miljoonaa euroa (28,3 miljoonaa euroa) ja tämä oli 13,8 prosenttia (12,4 prosenttia) liiketoimintayksikön kokonaisliikevaihdosta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto kasvoi 1,4 prosenttia, ja kasvua oli sekä Tallinnan että Riian tavarataloissa.

Suhteellinen myyntikate oli neljännellä vuosineljänneksellä 41,7 prosenttia (39,2 prosenttia).

Toiminnan kulut loka–joulukuussa laskivat 17,8 miljoonaa euroa ja olivat 69,2 miljoonaa euroa (87,0 miljoonaa euroa).

Neljännen vuosineljänneksen liiketulos oli 14,0 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa), josta tavaratalotoimintojen osuus oli 13,0 miljoonaa euroa (2,4 miljoonaa euroa) ja Hobby Hallin osuus 1,1 miljoonaa euroa (-1,9 miljoonaa euroa).

Real Estate

Stockmannin omistamien viiden kiinteistön vuokrattava kokonaispinta-ala on yhteensä 142 000 neliometriä. Kiinteistöjen vuokrausaste oli 99,1 prosenttia vuoden lopussa (98,5 prosenttia).

Stockmannin omissa kiinteistöissä 52 prosenttia vuokrattavasta kokonaispinta-alasta oli Stockmann Retailin käytössä vuoden päätyessä (67 prosenttia). Lasku johtui lähinnä Nevsky Centressä sijaitsevan tavaratalon siirrosta uudelle omistajalle 1.2.2016. Ilman Nevsky Centreä 76 prosenttia pinta-alasta oli Stockmannin Retailin käytössä.

KIINTEISTÖT

	Vuokrattava kokonais- pinta-ala, m ² 31.12.2016	Vuokrausaste, % 31.12.2016	Stockmann Retailin käytössä, % 1.1.2016	Stockmann Retailin käytössä, % 31.12.2016
Helsingin tavaratalokiinteistö	51 000	99,8	80	78
Kirjatalo, Helsinki	9 000	100,0	30	30
Tallinnan tavaratalokiinteistö	22 000	99,8	85	84
Riian tavaratalokiinteistö	15 000	100,0	88	86
Nevsky Centre, Pietari	46 000	97,6	44	0
Kaikki omat kiinteistöt yhteensä	142 000	99,1	67	52

Stockmannin kiinteistöjen käypä arvo oli 918,2 miljoonaa euroa 1.1.2016. Vuoden aikana tavaratalokiinteistöjen poistot vähennettiin käyvästä arvosta. Nevsky Centre -kauppakeskuksesta, jota käsitellään sijoituskiinteistönä, ei tehdä poistoja. Kiinteistöt uudelleenarvioitiin 31.12.2016 ja tuolloin niiden käypä arvo oli 950,1 miljoonaa euroa. Tavaratalokiinteistöjen arvo kasvoi 31,9 miljoonaa euroa ja oli 769,1 miljoonaa euroa (737,2 miljoonaa euroa). Nevsky Centren arvo oli edelleen 181,0 miljoonaa euroa. Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus oli 5,7 prosenttia (6,0 prosenttia).

Real Estate -liiketoimintayksikön vuoden 2016 liikevaihto oli 60,1 miljoonaa euroa (59,3 miljoonaa euroa). Keskimääräinen kuukausivuokra omilla kiinteistöissä oli 33,36 euroa/neliometri (33,07 euroa). Stockmannin omien kiinteistöjen nettotuotot olivat 44,4 miljoonaa euroa (44,9 miljoonaa euroa). Nettotuottoaste oli 4,9 prosenttia (5,0 prosenttia).

Tilikauden liikevoitto oli 21,1 miljoonaa euroa (16,3 miljoonaa euroa). Kasvu johtui pääosin alhaisemmista poistoista, mikä johtui Nevsky Centren luokittelemisesta sijoituskiinteistöksi.

Real Estaten neljännen vuosineljänneksen liikevaihto oli 15,7 miljoonaa euroa (14,4 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi, kun Nevsky Centressä tehtiin vähemmän väliaikaisia vuokratarkistuksia ja tavaratalojen tiloihin tuli uusia vuokralaisia. Stockmannin omien kiinteistöjen nettotuotot olivat 11,1 miljoonaa euroa (9,0 miljoonaa euroa).

Loka-joulukuun liikevoitto oli 4,6 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa euroa). Vuonna 2015 ylläpitokustannusten allokointiin tehtiin muutos takautuvasti neljännellä vuosineljänneksellä, mikä selittää liikevoiton matalan vertailuluvun.

Useita uusia myymälöitä ja palveluita avattiin Stockmannin kiinteistöissä vuoden 2016 aikana. Vuoden viimeisellä neljänneksellä Joe & the Juice ja Bar Primero aloittivat uusien ruoka- ja juomakokemusten tarjoamisen Helsingin lippulaivatavaratalossa. XS Lelut avasi lelukaupat Turun ja Jumbon tavarataloissa. Suomen Asunnonvaihtokeskus avasi Open Market -asunnonvälityspalvelun Helsingin, Jumbon ja Itiksen tavarataloissa. Westerback avasi koru- ja kelloliikkeet Helsingissä, Jumbossa, Tampereella ja Itiksessä, ja myymälät Turun ja Tapiolan tavarataloissa avataan vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Solaris-aurinkolasimyymäälä avataan Helsingin lippulaivatavaratalossa keväällä 2017.

Tallinnassa tavaratalon täysin uusittu viides kerros avattiin lokakuussa, ja tiloissa toimii useita uusia palveluntarjoajia ja myymälöitä. Riissa useat yhteistyökumppanit avasivat liikkeitään tavaratalon toisessa kerroksessa lokakuussa.

Rahoitus ja sitoutunut pääoma

Rahavarat olivat vuoden 2016 lopussa 20,2 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 19,1 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli tilikaudella 41,5 miljoonaa euroa (17,2 miljoonaa euroa) ja neljännellä vuosineljänneksellä 96,1 miljoonaa euroa (97,0 miljoonaa euroa).

Nettokäyttöpääoma ilman rahavaroja oli vuoden lopussa 8,4 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli -4,2 miljoonaa euroa.

Varastojen arvo oli 180,7 miljoonaa euroa (170,8 miljoonaa euroa) vuoden lopussa. Kasvu johtui Lindexin korkeammista varastoista.

Lyhytaikaiset saamiset olivat 60,3 miljoonaa euroa (55,5 miljoonaa euroa). Korottoman vieraan pääoman määrä oli 232,6 miljoonaa euroa (230,5 miljoonaa euroa).

Korollisen vieraan pääoman määrä oli vuoden lopussa 761,8 miljoonaa euroa (783,4 miljoonaa euroa), josta 525,3 miljoonaa euroa (534,7 miljoonaa euroa) oli pitkäaikaista velkaa. Lisäksi konsernilla oli 295,0 miljoonaa euroa nostamattomia pitkäaikaisia komittoituja lainalimiittejä ja 384,5 miljoonaa euroa komittoimattomia lyhytaikaisia lainalimiittejä. Suurin osa lyhytaikaisesta velasta on hankittu yritystodistusmarkkinoilta. Stockmannilla on myös 84,3 miljoonan euron hybridilaina, jota käsitellään yhtiön omana pääomana. Hybridilainan 7,4 miljoonaa euron kertynyt korko maksettiin tammikuussa 2017 suoraan omasta pääomasta.

Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 48,3 prosenttia (46,1 prosenttia) ja nettovelkaantumisaste oli 68,3 prosenttia (72,1 prosenttia).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 1,8 prosenttia (-7,6 prosenttia) vuonna 2016. Konsernin sijoitettu pääoma oli vuoden lopussa 1 845,1 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 1 835,1 miljoonaa euroa.

Osingot

Varsinaisen yhtiökokouksen 2016 tekemät päätökset julkistettiin pörssitiedotteessa 15.3.2016. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuodelta 2015 ei maksettu osinkoa.

Tilikauden päättyessä 31.12.2016 jakokelpoiset varat emoyhtiön taseessa olivat 64,7 miljoonaa euroa. Hallitus esittää 23.3.2017 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 ei makseta osinkoa ja että tilikauden 2016 tulos jätetään kertyneiden voittovarojen tilille.

Investoinnit

Tilikauden investoinnit olivat yhteensä 44,2 miljoonaa euroa (53,4 miljoonaa euroa). Poistot olivat 59,2 miljoonaa euroa (71,9 miljoonaa euroa). Neljännellä vuosineljänneksellä investoinnit olivat 14,7 miljoonaa euroa (16,5 miljoonaa euroa) ja poistot olivat 15,4 miljoonaa euroa (19,4 miljoonaa euroa).

Lindexin investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 17,7 miljoonaa euroa (21,9 miljoonaa euroa). Lindex avasi vuoden aikana 13 myymälää ja sulki 25 myymälää, mukaan lukien loput Venäjän-myymälänsä. Neljännellä vuosineljänneksellä avattiin yksi franchising-myymälä Saudi-Arabiassa ja yksi Kosovossa. Kolme myymälää suljettiin Suomessa. Vuoden lopussa Lindexillä oli yhteensä 475 myymälää 16 maassa, joista 39 oli franchising-myymälöitä kuudessa maassa.

Stockmann Retailin investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 21,2 miljoonaa euroa (25,8 miljoonaa euroa). Merkittävä osa tästä käytettiin uuteen jakelukeskukseen, Helsingin ja Turun tavaratalojen uudistuksiin, uuteen Tapiolan tavarataloon ja stockmann.comin uuteen verkkokauppa-alustaan.

Real Estaten vuoden 2016 investoinnit olivat 5,3 miljoonaa euroa (4,8 miljoonaa euroa). Ne aiheutuivat kiinteistöjen kunnossapidosta ja uudistamisesta uusia vuokralaisia varten pääosin Helsingin lippulaivatavaratalossa sekä Tallinnan tavaratalossa.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,1 miljoonaa euroa (1,0 miljoonaa euroa).

MYYMÄLÄVERKOSTO

Stockmann-konserni	Yhteensä 31.12.2015	Yhteensä 30.9.2016	Uudet myymälät Q4 2016	Suljetut myymälät Q4 2016	Yhteensä 31.12.2016
Lindex-myymälöitä	487	476	2	3	475
joista franchising-myymälöitä	37	37	2		39
joista omia myymälöitä	450	439		3	436
Tavaratalot	16	9			9*
Outlet-myymälöitä	1	0			0
Hobby Hall -myymälöitä	1	1		1	0

* Oulun tavaratalo suljettu 31.1.2017.

Uudet projektit

Lindex jatkaa laajentumistaan avaamalla yli 15 uutta myymälää vuonna 2017. Myymälöiden nettomäärä ei kuitenkaan kasva yhtä paljon, sillä Lindex suunnittelee sulkevansa eräitä tappiollisia myymälöitään. Lindex aloittaa myös toiminnan kahdella uudella franchising-markkinalla, Qatarissa ja Tunisiassa, vuonna 2017.

Stockmann avaa uuden tavaratalon Espoon Tapiolassa maaliskuussa 2017. Myymälä sijaitsee vuokratiloissa täysin uudessa kauppakeskuksessa, nykyisen kiinteistön vieressä.

Vuoden 2017 investointien arvioidaan olevan noin 45–50 miljoonaa euroa. Suurin osa investoinneista käytetään Lindexin digitaalisten palveluiden ja myymälöiden uudistamiseen, uuden Tapiolan tavaratalon avaamiseen, muiden Stockmannin kiinteistöjen ja myymäläkonseptien uudistamiseen sekä tietojärjestelmien ja monikanavaisuuteen liittyvien järjestelmien uudistamiseen. Vuoden 2017 poistojen odotetaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2016 ja olevan investointeja suuremmat.

Osakkeet ja osakepääoma

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa osakkeelta.

Vuoden 2016 lopussa Stockmannilla oli 30 530 868 A-sarjan osaketta ja 41 517 815 B-sarjan osaketta eli yhteensä 72 048 683 osaketta. Yhtiön osakkeiden tuottama äänimäärä oli 346 826 495.

Osakepääoma oli edelleen 144,1 miljoonaa euroa vuonna 2016. Osakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 509,6 miljoonaa euroa (449,4 miljoonaa euroa).

Vuoden 2016 lopussa Stockmannin A-osakkeen kurssi oli 7,09 euroa, kun se vuoden 2015 lopussa oli 6,22 euroa, ja B-osakkeen kurssi oli 7,06 euroa, kun se vuoden 2015 lopussa oli 6,25 euroa. Osakkeita vaihdettiin vuoden aikana Nasdaq Helsingissä yhteensä 2,8 miljoonaa (2,2 miljoonaa) A-osaketta ja 12,2 miljoonaa (14,6 miljoonaa) B-osaketta. Tämä vastaa 9,1 prosenttia (7,2 prosenttia) keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 29,5 prosenttia (35,2 prosenttia) keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia yhtiön osakkeiden ostamiseen tai osakeantoihin.

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma teki Stockmannille liputusilmoituksen, kun yhtiön osuus Stockmann Oyj Abp:n äänimäärästä oli ylittänyt 5 prosentin rajan 24.11.2016.

Stockmannilla oli 49 813 osakkeenomistajaa vuoden 2016 lopussa, kun vuotta aiemmin osakkeenomistajia oli 52 415.

Henkilöstö

Stockmann-konsernin keskimääräinen työntekijämäärä jatkuvissa toiminnoissa oli 9 006 (10 762) vuonna 2016. Lasku johtui pääosin Stockmann Retailin henkilöstövähennyksistä ja Seppälän myymisestä vuonna 2015. Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 6 562 (7 643).

Vuoden 2016 lopussa konsernin palveluksessa oli 8 324 henkilöä (9 734) jatkuvissa toiminnoissa. Heistä 3 315 (4 455) työskenteli Suomessa. Ulkomailla työskenteli 5 009 (5 279) henkilöä ja heidän osuutensa koko henkilöstöstä oli 60 prosenttia (54 prosenttia). Stockmann Retail -yksikössä työskenteli 3 464 henkilöä (4 471), Real Estate -yksikössä 85 (71) henkilöä, Lindexillä 4 427 henkilöä (4 733), konsernin yhteisissä palvelutoiminnoissa Suomessa 216 (325) henkilöä ja Aasian ostokonttoissa 132 (134) henkilöä.

Konsernin palkkakulut olivat 225,8 miljoonaa euroa vuonna 2016, kun vuotta aiemmin kulut olivat 251,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2014 ne olivat 281,9 miljoonaa euroa. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kokonaiskulut olivat 290,5 miljoonaa euroa (321,5 miljoonaa euroa) eli 22,3 prosenttia (22,4 prosenttia) liikevaihdosta.

Muutokset johdossa

Stockmannin hallitus nimitti Lauri Veijalaisen toimitusjohtajaksi 12.9.2016 alkaen. Hän toimi väliaikaisena toimitusjohtajana 4.4.2016 alkaen ja sitä ennen yhtiön talousjohtajana.

Susanna Ottila, Stockmann Herkun johtaja, nimitettiin johtoryhmän jäseneksi 13.6.2016 alkaen. Tove Westermarck nimitettiin toimitusjohtajan johtajaksi samasta päivästä alkaen. Westermarck toimi aiemmin kehitysjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä.

Maiju Niskanen nimitettiin tavaratalotoimintojen johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.7.2016 alkaen. Mikko Huttunen nimitettiin henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 15.8.2016 alkaen. Anna Salmi nimitettiin asiakkuusjohtajaksi (Chief Customer Officer) ja johtoryhmän jäseneksi 28.10.2016 alkaen.

Toimitusjohtaja Per Thelin lopetti yhtiön palveluksessa huhtikuussa 2016, ja Stockmann Retailin johtaja, johtoryhmän jäsen Jouko Pitkänen lopetti tehtävässään kesäkuussa 2016.

Yhteiskuntavastuu

Sitoutuminen vastuulliseen toimintaan on tärkeä osa Stockmannin arvoja ja päivittäistä toimintaa. Stockmann on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen ja sen periaatteisiin. Yhtiön Code of Conduct -toimintaperiaatteet määrittävät poikkeuksetta kaikkien työntekijöiden ja johdon tavan toimia. Lindexin ja Stockmannin omien tuotemerkkien hankintaketjuun kuuluvien valmistajien on noudatettava Supplier Code of Conduct -toimintaohjetta, joka pohjautuu Business Social Compliance Initiativen (BSCI) periaatteisiin. Yhteiskuntavastuustrategiassa määritellään Stockmannin vastuullisuustyön painopistealueet ja tavoitteet. Nämä tavoitteet on asetettu tukemaan konsernin strategiaa ja liiketoimintaa parantamalla asiakaslähtöisyyttä ja lisäämällä tehokkuutta.

Lisätietoja Stockmannin yhteiskuntavastuuasioista ja -tuloksista on saatavilla yhteiskuntavastuun katsauksessa, joka raportoidaan Global Reporting Initiativen (GRI) vaatimusten mukaisesti. Katsaus julkaistaan viikolla 9 yhtiön verkkosivuilla stockmanngroup.com.

Riskitekijät

Stockmann on altis toimintaympäristöstä, yhtiön omasta toiminnasta ja taloudellisista riskitekijöistä aiheutuville riskeille.

Yleinen taloustilanne vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Kuluttajien ostokäyttäytymiseen vaikuttavat myös digitalisaatio, lisääntyvä kilpailu ja muuttuvat kulutustavat. Nopeat ja odottamattomat muutokset markkinoilla voivat vaikuttaa niin rahoitusmarkkinoiden kuin kuluttajienkin käyttäytymiseen. Kuluttajien ostovoimaan ja käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät nähdään ensisijaisina riskeinä, jotka voivat vaikuttaa Stockmannin toimintaan vuonna 2017.

Heikko toimintaympäristö voi myös vaikuttaa Stockmannin vuokralaisten toimintaan ja tämän myötä sillä voi olla negatiivinen vaikutus vuokratuloihin ja Stockmannin kiinteistöjen vuokrausteeseen. Näillä tekijöillä, erityisesti jos ne liittyvät kiinteistöjen suurimpiin vuokralaisiin, voi olla vaikutusta kiinteistöjen käypään arvoon.

Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on yli kaksi kolmasosaa. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenteriin sidottu myynnin kausiluonteisuus sekä alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Toimitusketjun vastuullinen hallinta on tärkeää konsernin tavaramerkeille, jotta asiakkaiden luottamus Stockmanniin säilyy. Näihin tekijöihin reagoidaan osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisuuteen tavara- ja informaatiovirtoihin. Tavara- tai tietoliikenteen viiveet tai häiriöt sekä logistiikkakumppaneihin liittyvät epävarmuudet voivat haitata liiketoimintaa. Näitä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron ja Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Yhdysvaltojen dollarin, Venäjän ruplan sekä eräiden muiden valuuttojen välillä. Valuuttakurssien vaihtelut voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoimintaan. Konsernin velkojen suuren määrän takia rahoitusriskit, jotka aiheutuvat erityisesti korkotasojen vaihteluista, voivat vaikuttaa rahoituskuluihin ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Korkotason vaihtelut voivat vaikuttaa myös tuottovaatimuksiin, jotka liittyvät konsernin omistamiin kiinteistöihin ja näiden käypiin arvoihin. Rahoitusriskejä hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti.

Vuoden 2017 näkymät

Stockmann-konsernin suurimmassa toimintamaassa Suomessa talous on alkanut elpyä hitaasti. Bruttokansantuotteen ja vähittäiskaupan odotetaan kasvavan hieman vuonna 2017. Kuluttajien ostovoiman ei kuitenkaan odoteta kasvavan, ja ostokäyttäytyminen muuttuu digitalisaation ja kiristyvän kilpailun takia.

Ruotsin talouskehitys jatkui vakaana vuonna 2016 ja bruttokansantuotteen kasvuennuste vuodelle 2017 on edelleen korkeammalla tasolla kuin Suomessa. Muotimarkkinoiden tasainen kasvu pysähtyi vuonna 2016, ja kasvutahdin arvioidaan jatkuvan samalla tasolla vuonna 2017.

Baltian maissa bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan jatkuvan. Näiden markkinoiden näkymien odotetaan olevan paremmat kuin konsernin muilla markkinoilla.

Venäjän talouden arvioidaan elpyvän vähitellen, mutta Venäjän kuluttajien ostovoima on edelleen matalalla tasolla.

Stockmann jatkaa suunnanmuutostaan parantamalla konsernin pitkän aikavälin kilpailukykyä ja kannattavuutta. Vuonna 2015 käynnistetyn ja vuonna 2016 jatkettun tehokkuusohjelman vaikutukset näkyvät kokonaisuudessaan toiminnan kuluissa vuonna 2017. Liiketuloksen parannuksen arvioidaan vuonna 2017 tulevan pääosin Stockmann Retail -liiketoimintayksiköstä, joka on vielä tappiollinen. Lindexin ja Real Estaten odotetaan jatkavan vakaata tuloskehitystään.

Vuoden 2017 investointien arvioidaan olevan noin 45–50 miljoonaa euroa, mikä on vähemmän kuin vuoden arvioidut poistot.

Stockmann arvioi konsernin vuoden 2017 liikevaihdon laskevan myymäläverkoston ja tuotevalikoiman muutosten takia. Oikaistun liikevoiton odotetaan paranevan vuoteen 2016 verrattuna. Normaalisti kausivaihtelusta johtuen ensimmäisen vuosineljänneksen liiketulos tulee olemaan negatiivinen.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Stockmann julkaisee erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelle 2016 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys julkaistaan viikolla 9.

Helsingissä 14.2.2017

STOCKMANN Oyj Abp
Hallitus

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT

Laadintaperiaatteet

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardia noudattaen. Sovellatut laadinta- ja laskentaperiaatteet ovat samat kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta alla kuvattuja muutoksia. Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Venäjän ruplaa käytetään Venäjän kiinteistöliiketoiminnan toiminnallisena valuuttana 1.2.2016 alkaen, jolloin Venäjän tavaratalojen myynti vietiin päätökseen. Toiminnallisen valuutan vaihtoa ei sovelleta takautuvasti, mikä tarkoittaa sitä, että kaikki tilinpäätöksen erät muunnetaan euroista rupliksi käyttäen siirtymäpäivän valuuttakurssia. Ei-rahamääräisiin eriin käytetään alkuperäistä hankintahintaa. Siirtymällä ei ole merkittävää taloudellista vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Stockmann on luokitellut Nevsky Centre -kauppakeskuksen sijoituskiinteistöksi IAS 40:n mukaan 1.2.2016 lähtien, koska sitä ei enää käytetä yhtiön omaan liiketoimintaan. Sijoituskiinteistöistä ei tehdä poistoja, mutta kaikki voitot tai tappiot, jotka ovat seurausta muutoksista kiinteistön käyvässä arvossa, kirjataan voitoksi tai tappioksi sille tilikaudelle, jolloin ne aiheutuvat.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Jatkuvat toiminnot		
LIIVEVAIHTO	1 303,2	1 434,8
Liiketoiminnan muut tuotot	1,3	0,2
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-608,8	-709,3
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-290,5	-321,5
Poistot ja arvonalentumiset	-59,2	-71,9
Liiketoiminnan muut kulut	-328,4	-384,8
Kulut yhteensä	-1 286,9	-1 487,5
LIIVEVOITTO/-TAPPIO	17,6	-52,5
Rahoitustuotot	0,8	0,9
Rahoituskulut	-23,9	-22,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-23,1	-21,2
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA	-5,5	-73,7
Tuloverot	-12,7	-15,1
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO, JATKUVAT TOIMINNOT	-18,2	-88,9
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	15,0	-86,1
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-3,2	-175,0
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-3,2	-175,0
Määräysvallattomille omistajille		-0,0
Osakekohtainen tulos, euroa:		
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-0,33	-1,24
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	0,21	-1,20
Tilikauden tuloksesta (laimennettu ja laimentamaton),	-0,12	-2,43

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-3,2	-175,0
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät ennen veroja		0,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, verovaikutus		0,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät verojen jälkeen		0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) ennen veroja	48,3	473,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16), verovaikutus	-9,7	-94,5
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) verojen jälkeen	38,6	378,5
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä ennen veroja	-2,9	1,5
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä, verovaikutus		0,1
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä verojen jälkeen	-2,9	1,6
Rahavirran suojaus ennen veroja	1,1	-3,6
Rahavirran suojaus, verovaikutus	-0,2	0,8
Rahavirran suojaus verojen jälkeen	0,8	-2,8
Muut laajan tuloksen erät, netto	36,6	377,2
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	33,4	202,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille, jatkuvat toiminnot	18,3	288,4
Emoyhtiön osakkeenomistajille, lopetetut toiminnot	15,0	-86,1
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		-0,0

KONSERNITASE

Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
VARAT		
PITKÄAIKAISET VARAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	735,6	764,7
Tavaramerkki	95,2	98,9
Aineettomat oikeudet	45,3	48,7
Muut aineettomat hyödykkeet	3,2	3,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3,7	1,9
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	883,1	917,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	114,3	140,4
Rakennukset ja rakennelmat	654,8	777,8
Koneet ja kalusto	81,0	63,2
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot	6,1	5,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8,7	29,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	864,9	1 016,2
Sijoituskiinteistöt	181,0	
Pitkäaikaiset saamiset	7,2	9,7
Myytavissä olevat sijoitukset	5,5	5,4
Laskennalliset verosaamiset	38,3	45,2
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	1 980,0	1 994,5
LYHYTAIKAISET VARAT		
Vaihto-omaisuus	180,7	170,8
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset saamiset	1,6	1,6
Tuloverosaamiset	0,0	0,2
Korottomat saamiset	58,7	53,8
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	60,3	55,5
Rahavarat	20,2	19,1
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	261,2	245,4
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT		34,0
VARAT YHTEENSÄ	2 241,2	2 273,9
Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	144,1	144,1
Ylikurssirahasto	186,1	186,1
Uudelleenarvostusrahasto	398,3	368,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	250,4	250,4
Muut rahastot	45,4	44,6
Muuntoerot	-7,2	-4,3
Kertyneet voittovarot	-21,1	-27,1
Hybridilaina	84,3	84,3
Emoyhtiön omistajien oman pääoman osuus	1 080,3	1 046,9
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 080,3	1 046,9
PITKÄAIKAISET VELAT		
Laskennalliset verovelat	163,6	163,9
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	525,3	534,7
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma ja pitkäaikaiset varaukset	3,1	4,8
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	691,9	703,4
LYHYTAIKAISET VELAT		
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	236,5	248,7
Lyhytaikaiset korottomat velat		
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	203,3	207,5
Tuloverovelat	24,9	20,5
Lyhytaikaiset varaukset	4,4	2,5
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	232,6	230,5
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	469,0	479,2
MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN VAROIHIN LIITTYVÄT VELAT		44,4
VELAT YHTEENSÄ	1 161,0	1 227,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	2 241,2	2 273,9

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto/tappio	-3,2	-175,0
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	59,2	89,1
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	-1,1	1,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut	23,9	27,0
Korkotuotot	-0,8	-1,1
Tuloverot	12,7	15,1
Muut oikaisut	0,7	-24,1
Käyttöpääoman muutokset:		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-2,8	73,0
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-4,1	47,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-15,5	-11,2
Maksetut korot	-16,6	-17,8
Saadut korot liiketoiminnasta	0,8	0,8
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-1,4	-1,5
Maksetut verot liiketoiminnasta	-10,3	-5,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	41,5	17,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-40,2	-53,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	7,0	0,9
Tytäryritysten hankinnat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-0,3
Myönnettyt lainat		-7,0
Saadut osingot investoinneista	0,1	0,1
Investointien nettorahavirta	-33,2	-60,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Hybridilainan liikkeeseen laskusta saadut maksut		84,3
Lyhytaikaisten lainojen nostot	230,5	218,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-217,9	-207,4
Pitkäaikaisten lainojen nostot	105,7	51,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-127,1	-112,9
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut	-0,2	-0,6
Rahoituksen nettorahavirta	-8,9	32,7
RAHAVAROJEN MUUTOS	-0,5	-10,4
Rahavarat tilikauden alussa	19,1	29,3
Luotollinen shekkitili	-4,1	-4,1
Rahavarat tilikauden alussa	15,0	25,3
Rahavarojen muutos	-0,5	-10,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,0	0,2
Rahavarat tilikauden lopussa	20,2	19,1
Luotollinen shekkitili	-5,7	-4,1
Rahavarat tilikauden lopussa	14,5	15,0

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovar	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Tilikauden voitto/tappio								-175,0		-175,0	0,0	-175,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät								0,0		0,0		0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			378,5							378,5		378,5
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä							1,6			1,6		1,6
Rahavirran suojaus				-2,8						-2,8		-2,8
Laaja tulos yhteensä, netto			378,5	-2,8			1,6	-175,1		202,2		202,2
Hybridilainan nosto									85,0	85,0		85,0
Hybridilainan kulut									-0,7	-0,7		-0,7
Muut muutokset			-9,6					9,6		0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-9,6					9,6	84,3	84,3		84,3
OMA PÄÄOMA 31.12.2015	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovar	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2016	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9
Tilikauden voitto/tappio								-3,2		-3,2		-3,2
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			38,6							38,6		38,6
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä							-2,9			-2,9		-2,9
Rahavirran suojaus				0,8						0,8		0,8
Laaja tulos yhteensä, netto			38,6	0,8			-2,9	-3,2		33,4		33,4
Muut muutokset			-9,2					9,2		0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-9,2					9,2		0,0		0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2016	144,1	186,1	398,3	1,5	250,4	43,9	-7,2	-21,1	84,3	1 080,3		1 080,3

Sisältää jatkuvat ja lopetettut toiminnot

KONSERNIN TOIMINTASEGMENTIT

Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Fashion Chains	633,2	668,4
Stockmann Retail	635,7	740,8
Real Estate	60,1	59,3
Segmentit yhteensä	1 329,0	1 468,5
Jakamaton	0,0	0,3
Eliminoinnit	-25,8	-34,0
Konserni yhteensä	1 303,2	1 434,8
Liikevoitto/-tappio, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Fashion Chains	54,9	30,5
Stockmann Retail	-49,8	-72,9
Real Estate	21,1	16,3
Segmentit yhteensä	26,2	-26,1
Jakamaton	-8,6	-26,4
Konserni yhteensä	17,6	-52,5
Rahoitustuotot	0,8	0,9
Rahoituskulut	-23,9	-22,1
Voitto/tappio ennen veroja, konserni yhteensä	-5,5	-73,7
Poistot, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Fashion Chains	19,9	22,3
Stockmann Retail	14,7	17,8
Real Estate	21,6	27,4
Segmentit yhteensä	56,2	67,5
Jakamaton	3,0	4,4
Konserni yhteensä	59,2	71,9
Investoinnit, brutto, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Fashion Chains	17,7	21,9
Stockmann Retail	21,2	25,8
Real Estate	5,3	4,8
Segmentit yhteensä	44,1	52,5
Jakamaton	0,1	1,0
Konserni yhteensä	44,2	53,4
Varat, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Fashion Chains	1 008,9	1 038,4
Stockmann Retail	217,2	209,6
Real Estate	947,9	917,3
Segmentit yhteensä	2 174,0	2 165,3
Jakamaton	67,2	74,6
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset varat		34,0
Konserni yhteensä	2 241,2	2 273,9

TIETOA MARKKINA-ALUEISTA

Liikevaihto, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Suomi	631,9	743,2
Ruotsi *) ja Norja	503,4	512,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	167,9	179,0
Konserni yhteensä	1 303,2	1 434,8
Suomi %	48,5 %	51,8 %
Ulkomaat %	51,5 %	48,2 %

Liikevoitto/-tappio, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Suomi	-49,9	-102,9
Ruotsi ja Norja	59,5	55,4
Baltia, Venäjä ja muut maat	7,9	-5,0
Konserni yhteensä	17,6	-52,5

Pitkäaikaiset varat, milj. euroa	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Suomi **)	801,0	771,4
Ruotsi ja Norja	843,6	878,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	297,2	299,9
Konserni yhteensä	1 941,7	1 949,9
Suomi %	41,3 %	39,6 %
Ulkomaat %	58,7 %	60,4 %

*) Sisältää franchising-tuotot

**) Sisältää myytäväksi luokitellut pitkäaikaiset varat

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Lopetetut toiminnot		
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		
Tuotot	13,2	177,4
Kulut	12,8	186,4
Tulos ennen ja jälkeen verojen	0,4	-9,0
Konsernin sisäiset veloitukset ja vuokratuotot on eliminoitu eivätkä ne näin ollen sisälly tuottoihin ja kuluihin.		
Retail Venäjän myyntiin liittyvä tulos verojen jälkeen	14,6	-77,2
Tulos lopetuista toiminnoista	15,0	-86,1
Lopettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	0,0	-11,7
Investointien rahavirrat	6,0	1,1
Rahoituksen rahavirrat		8,3
Rahavirrat yhteensä	6,0	-2,3
Lopetetut toiminnot, myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Lyhytaikaiset saamiset		13,3
Lyhytaikaiset velat		23,4
Nettovarot		-10,1
Muut myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		0,6
Vaihto-omaisuus		10,9
Muut saamiset		8,5
Rahavarat		0,7
Muut velat		21,0
Nettovarot		-0,3

KONSERNIN TUNNUSLUKUJA

	31.12.2016	31.12.2015
Omavaraisuusaste, prosenttia	48,3	46,1
Nettovelkaantumisaste, prosenttia	68,3	72,1
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa	0,58	0,24
Korollinen nettovelka, milj. euroa	736,4	753,6
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1000 kpl	72 049	72 049
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, 1000 kpl	72 049	72 049
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu, 1000 kpl	72 049	72 049
Osakkeiden markkina-arvo, milj. euroa	509,6	449,4
Liikevoitto/-tappio, prosenttia liikevaihdosta *)	1,3	-3,7
Oma pääoma/osake, euroa	14,99	14,53
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	-0,3	-19,4
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	1,8	-7,6
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaiseksi muutettuna *)	6 562	7 643
Investoinnit, milj. euroa	44,2	53,4

*) Jatkuvat toiminnot

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET:

Omavaraisuusaste, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahavarat} - \text{korolliset saamiset}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma – rahavarat – korolliset saamiset
Osakkeiden markkina-arvo	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain
Tulos/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos} - \text{verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä}^*}$
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{kauden tulos (12 kk)}}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus (keskim. 12 kk:n aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, prosenttia	= 100 x	$\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut (12 kk)}}{\text{sijoitettu pääoma (keskimäärin 12 kk:n aikana)}}$

* Ilman yhtiön omistamia omia osakkeita

EURON VAIHTOKURSSIT

	31.12.2016	31.12.2015
Kauden päätöskurssi		
RUB	64,3000	80,6736
NOK	9,0863	9,6030
SEK	9,5525	9,1895
Kauden keskimurssi	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
RUB	74,1780	67,9919
NOK	9,2919	8,9442
SEK	9,4674	9,3532

TIETOA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin

Milj. euroa	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015
Jatkuvat toiminnot								
Liikevaihto	388,4	288,9	352,7	273,1	420,0	317,9	351,0	345,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-180,7	-131,1	-160,9	-136,1	-205,9	-153,1	-166,1	-184,1
Palkat ja työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-73,9	-64,7	-76,1	-75,7	-81,9	-71,7	-81,0	-86,9
Poistot ja arvonalentumiset	-15,4	-14,7	-15,0	-14,2	-19,4	-17,5	-17,4	-17,6
Liiketoiminnan muut kulut	-84,6	-76,1	-90,2	-77,5	-108,5	-86,2	-90,7	-99,3
Liikevoitto/-tappio	33,8	2,9	11,1	-30,3	4,3	-10,6	-4,1	-42,0
Rahoitustuotot	-0,1	0,2	0,3	0,4	0,6	-0,2	-0,4	0,9
Rahoituskulut	-9,0	-5,3	-5,0	-4,7	-7,7	-4,7	-4,6	-5,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-9,1	-5,0	-4,7	-4,3	-7,2	-4,9	-5,0	-4,1
Voitto/tappio ennen veroja	24,7	-2,1	6,5	-34,6	-2,9	-15,5	-9,1	-46,2
Tuloverot	-2,3	-5,2	-8,2	3,0	-16,3	5,1	-3,0	-1,0
Tilikauden voitto/tappio, jatkuvat toiminnot	22,4	-7,3	-1,7	-31,6	-19,1	-10,4	-12,1	-47,2
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	4,5	0,1	0,0	10,4	-71,3	-6,1	0,2	-8,9
Tilikauden voitto/tappio	26,9	-7,2	-1,7	-21,2	-90,4	-16,5	-11,9	-56,2

Osakekohtainen tulos vuosineljänneksittäin

Euroa	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	0,29	-0,12	-0,04	-0,46	-0,27	-0,14	-0,17	-0,66
Tilikauden tuloksesta (laimennettu ja laimentamaton)	0,36	-0,12	-0,04	-0,31	-1,26	-0,23	-0,16	-0,78

Segmentitiedot vuosineljänneksittäin

Milj. euroa	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015
Liikevaihto								
Fashion Chains	171,3	156,1	175,6	130,2	184,6	166,4	175,2	142,3
Stockmann Retail	207,6	124,2	168,7	135,2	228,5	145,1	169,2	197,9
Real Estate	15,7	14,9	14,7	14,8	14,4	15,0	15,2	14,6
Jakamaton	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Eliminoinnit	-6,1	-6,3	-6,4	-7,1	-7,5	-8,7	-8,8	-9,0
Konserni yhteensä	388,4	288,9	352,7	273,1	420,0	317,9	351,0	345,8
Liikevoitto/-tappio								
Fashion Chains	19,6	15,7	28,1	-8,5	20,5	15,3	17,7	-23,0
Stockmann Retail	14,0	-18,0	-20,5	-25,3	0,4	-28,9	-21,8	-22,6
Real Estate	4,6	5,1	5,4	6,0	1,7	4,5	5,5	4,6
Jakamaton	-4,4	0,2	-1,8	-2,6	-18,2	-1,6	-5,5	-1,0
Konserni yhteensä	33,8	2,9	11,1	-30,3	4,3	-10,6	-4,1	-42,0

Tietoa markkina-alueista

Milj. euroa	Q4 2016	Q3 2016	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015	Q2 2015	Q1 2015
Liikevaihto								
Suomi	201,6	128,3	169,1	132,9	223,8	148,1	166,2	205,1
Ruotsi ja Norja *)	136,2	122,8	140,6	103,9	145,8	129,8	137,4	99,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	50,7	37,8	43,0	36,4	50,4	40,0	47,4	41,2
Konserni yhteensä	388,4	288,9	352,7	273,1	420,0	317,9	351,0	345,8
Suomi %	51,9 %	44,4 %	47,9 %	48,6 %	53,3 %	46,6 %	47,4 %	59,3 %
Ulkomaat %	48,1 %	55,6 %	52,1 %	51,4 %	46,7 %	53,4 %	52,6 %	40,7 %
Liikevoitto/-tappio								
Suomi	8,2	-14,3	-18,3	-25,5	-19,2	-27,3	-24,1	-32,2
Ruotsi ja Norja *)	18,7	16,0	27,4	-2,6	22,6	18,6	18,7	-4,5
Baltia, Venäjä ja muut maat	7,0	1,2	2,0	-2,2	1,0	-1,9	1,3	-5,3
Konserni yhteensä	33,8	2,9	11,1	-30,3	4,3	-10,6	-4,1	-42,0

*) Sisältää franchising-tuotot

KONSERNIN VASTUUT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernin ulkopuoliset vastuut, milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	1,7	1,7
Pantit ja takaukset	11,4	8,0
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	15,4	17,6
Yhteensä	28,5	27,3
Hybridilaina		
Stockmann on laskenut liikkeelle 85 milj. euron hybridilainan 17.12.2015. Lainan kertynyt korko kauden lopussa oli:	6,8	0,3
Konsernin liiketilojen vuokrasopimukset, milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Sitovien liiketilojen vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	127,8	158,7
Yli vuoden kuluessa	581,2	726,6
Yhteensä	708,9	885,3
Sisältää Retail Venäjän 31.12.2015: 94,0 milj. euroa.		
Konsernin leasing sopimusten maksut, milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Yhden vuoden kuluessa	0,7	0,7
Yli vuoden kuluessa	0,9	1,0
Yhteensä	1,6	1,7
Konsernin johdannaissopimukset, milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Nimellisarvo		
Valuuttajohdannaiset	469,3	523,3
Sähköjohdannaiset	1,8	1,8
Yhteensä	471,1	525,1

KONSERNIN VARAT JA LIIKEARVO

Varat, milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Hankintameno kauden alussa	2 331,8	1 960,6
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 1.1.		438,3
Hankintameno kauden alussa yhteensä	2 331,8	2 398,9
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon	47,9	34,7
Muuntoero +/-	-34,3	19,0
Lisäykset kauden aikana	44,2	53,4
Vähennykset kauden aikana	-27,9	-46,3
Siirto myytäviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-128,0
Hankintameno kauden lopussa	2 361,7	2 331,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden alussa	-397,6	-457,9
Muuntoero +/-	-0,3	0,2
Vähennysten poistot kauden aikana	24,4	39,4
Kertyneet poistot siirroista myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		109,7
Poistot ja arvonalentumiset kauden aikana	-59,2	-89,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden lopussa	-432,7	-397,6
Kirjanpitoarvo kauden alussa	1 934,1	1 502,7
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 929,0	1 934,1
Laskelma konsernin varojen muutoksesta sisältää seuraavan liikearvon muutoksen:		
Liikearvo, milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Hankintameno kauden alussa	764,7	748,1
Muuntoero +/-	-29,1	16,6
Hankintameno kauden lopussa	735,6	764,7
Kirjanpitoarvo kauden alussa	764,7	748,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	735,6	764,7

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT IAS 39:N
MUKAISESTI RYHMITELTYNÄ SEKÄ KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKKINEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	Käypä arvo 31.12.2016	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	2,0	2,0	1,2	1,2
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	5,5	5,5	0,5	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset saamiset		7,2	7,2	9,7	9,7
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset		1,6	1,6	1,6	1,6
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat		51,1	51,1	52,1	52,1
Rahavarat		20,2	20,2	19,1	19,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat	3	5,5	5,5	5,4	5,4
Rahoitusvarat yhteensä		93,2	93,2	89,6	89,6

Rahoitusvelat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 30.9.2016	Käypä arvo 30.9.2016	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,1	0,1	0,3	0,3
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	2,7	2,7	5,3	5,3
Sähköjohdannaiset	1	0,2	0,2	0,5	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat, korolliset	2	525,3	529,7	534,7	534,9
Lyhytaikaiset velat, korolliset	2	236,5	237,0	248,7	249,4
Lyhytaikaiset velat, korottomat		200,4	200,4	201,6	201,6
Rahoitusvelat yhteensä		965,1	970,1	991,2	992,1

Konserni käyttää seuraavaa arvostusmenetelmien hierarkiaa käyvän arvon määrittämisessä ja esittämisessä:

Taso 1: Vastaavien omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Menetelmät, joissa käytetään syöttötietona markkinahintanoteerauksia, jotka ovat säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä tai markkinahinnoittelun palveluntuottajalta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat pörssinoteeraamattomia (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.

Taso 3: Menetelmät, jotka vaativat eniten johdon harkintaa.

Tilikauden aikana ei ole ollut siirtoja tasojen välillä.

Tason 3 rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden käypä arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella. Sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, koska sijoitusten hankinta- ja luovutus päätökset tehdään liiketoiminnallisin perustein. Seuraavassa laskelmassa on esitetty tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos raportointikauden aikana.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos, milj. euroa	31.12.2016	31.12.2015
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,4	7,8
Muuntoero +/-	0,3	0,0
Osakkeiden myynti	-0,2	-0,1
Käyvän arvon muutos		-1,6
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-0,6
Yhteensä	5,5	5,4

STOCKMANN

Stockmann Oyj Abp
Aleksanterinkatu 52 B
PL 220
00101 HELSINKI
Puh. (09) 1211
stockmanngroup.com